

רח' כנפי נשרים 5
ת"ד 1170 י-ם 91010
טל: 02-6559559
פקס: 02-6525327

30 מרץ, 2003
כ"ו אדר ב', תשס"ג

אל:

תפוצה: א', נצ(1), ב(3), ג(1), ד(2), ו'.

הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 2003 / 3 – ניהול ספרים, משפטית, שומה

בנושא: מרשם תוכנות לניהול מערכת חשבונות לפי הוראות ניהול פנקסים

1. כללי

ביום 28 באפריל 2002 פורסם תיקון להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות) (מס' 2), התשל"ג 1973 - (להלן - "הוראות ניהול פנקסים" או "ההוראות"), אשר עניינו מרשם תוכנות לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת. לשם הנוחות, מצ"ב נוסחן המתוקן והמלא של ההגדרות "מערכת חשבונות" ו - "מערכת חשבונות ממוחשבת", וכן נוסחו של סעיף (ג) לנספח ה' שבסעיף 36 להוראות, לרבות התוספת הראשונה והשניה שבו, לאחר התיקון (ראה/י עמ' 5-7 המצורפים בסופה של הוראה זו). תחילתו של התיקון ביום 28 ביולי 2002. חוזר זה נועד לפרט את עיקרי ההסדר החדש בדבר מרשם התוכנות לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת וחובת רישום תוכנה כאמור.

2. הדיון קודם לתיקון

לפי נספח ה' בסעיף 36 להוראות ניהול פנקסים, טרם תיקונו, נציב מס הכנסה מנהל מרשם תוכנות לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת המיועדת למכירה.

על המבקש למכור תוכנה כאמור, להגיש בקשה לרישום (בנוסח המפורט בתוספת 1 לנספח ה') הכוללת, בין היתר, הצהרה כי התוכנה עומדת בדרישות הוראות ניהול פנקסים, התחייבות לעדכון התוכנה ולהתאמתה לכל שינוי, והתחייבות לידע את המשתמשים בתוכנה על השינויים שחלו בהוראות. בהוראות לא היתה קיימת התייחסות מפורשת בדבר תוצאת ניהול ספרים באמצעות תוכנה שחייבת ברישום, אך לא נרשמה.

3. עיקרי התיקון

3.1 מערכת חשבונות, אם הינה מנוהלת באמצעות תוכנה, חייבת לקיים את ההגדרה ואת הנדרש לפי ההוראות כמערכת חשבונות ממוחשבת. תוכנה אשר באמצעותה מנהלים את מערכת החשבונות, המיועדת למכירה או להשכרה, חייבת ברישום במרשם התוכנות כאמור בנספח ה'. כך, מערכת חשבונות תחשב כמערכת חשבונות ממוחשבת, רק אם התוכנה באמצעותה היא מנוהלת נרשמה כמתחייב, כאמור לעיל. לפיכך, מערכת חשבונות ממוחשבת המנוהלת באמצעות תוכנה החייבת ברישום ושלא נרשמה במרשם, אינה בבחינת מערכת חשבונות על כל המשתמע מכך מבחינת ספרי המשתמש, ומשתמש כאמור יחשב כמי שלא ניהל בשנת המס מערכת חשבונות.

3.2 לגבי נישומים המשתמשים בתוכנה שבוטל רישומה על ידי הנציב מכוח סמכותו לפי סעיף (ג)(4) לנספח ה' שבסעיף 36, ואשר רכשו אותה טרם ביטולה כאמור – הביטול לא יהיה מידי אלא ייכנס לתוקף תוך תקופה שלא תעלה על 6 חודשים ממועד הביטול. משמעות ההוראה היא שהמערכת תמשיך ותחשב לגביהם כמערכת חשבונות ממוחשבת, כהגדרתה בהוראות, בתקופה האמורה לעיל, וזאת כדי לאפשר להם לערוך את השינויים הנדרשים בשל ביטול רישומה.

מבקש רישום התוכנה מתחייב להודיע מייד לכל לקוחותיו את דבר ביטול הרישום.

3.3 כל שינוי בתוכנה, למעט עידכון סכומים, יחייב רישום חדש; מובן עוד, כי כל שינוי בהוראות, למעט עידכון סכומים, מחייב שינוי התוכנה ורישומה מחדש, כאמור לעיל. לפיכך, מהדורה חדשה של תוכנה שנרשמה תחשב לתוכנה חדשה אשר תחייב רישום חדש ונפרד.

3.4 המבקש לרשום תוכנה נדרש לצרף בעת הגשת הבקשה עותק של התוכנה בצירוף ספרות מקצועית לשימוש בתוכנה וחומרה הנדרשת להפעלתה. מטרת האמור לעיל היא לזהות את העותק המסוים שעליו ניתנה הצהרת בית התוכנה כי הוא עומד בהוראות ניהול פנקסים כך שניתן יהיה לבדוק את התאמת התוכנה להוראות וכן ניתן יהיה להצביע על שינויים או תוספות שהתבצעו בתוכנה מאוחר יותר.

3.5 תנאי לרישום ולמשלוח "תעודת רישום" לבית התוכנה שביקש את אישורה של התוכנה יהיה כי כל הדרישות שפורטו בסעיף 3.4 לעיל קויימו; רישום כאמור יהא תקף למשך 3 שנות מס ממועד הפקת תעודת הרישום. ויודגש - תעודת הרישום מהווה אסמכתא על עצם רישומה של התוכנה והיא אינה מעידה על נכונות ביצועיה והתאמתה להוראות.

3.6 פקיד השומה הוסמך להשתמש בתוכנה, בחומרה ובכל ציוד שצורף לבקשת רישום התוכנה, והכל לצורך ביצוע הוראות הפקודה. תיקון זה מטרתו ליתן בידי פקיד השומה אמצעי כדי לוודא את התאמת התוכנה להוראות ניהול פנקסים, אגב בדיקת מערכת החשבונות של נישומים המשתמשים באותה התוכנה.

3.7 הנציב הוסמך לדרוש מבית התוכנה להתאים את התוכנה לשינויים שידרוש ואשר מטרתם למנוע שימוש בלתי נאות בתוכנה המאפשר הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה. מטרת ההסמכה האמורה היא מתן מענה למצב בו נדרש שינוי מסויים בתוכנה לשם ביקורת או לשם מניעת מצב של שימוש לרעה בה, גם אם אין השינוי הנדרש מחוייב לפי הוראות ניהול פנקסים.

3.8 בנוסף לכל חובה המוטלת עליו לפי ההוראות, על המבקש את רישומה של תוכנה כאמור לעיל, לנהל ספר כרוך אשר יכלול את רשימת רוכשי התוכנה ושוכריה, לרבות פרטיהם המזהים. מטרת התיקון היא לאפשר זיהוי מיידי של כל שוכרי התוכנה ורוכשיה וזאת בנסיבות בהן יתגלה ליקוי בתוכנה העלול להשפיע על נכונות הרישום בספרים, התייעוד ועל הדיווח של אותם נישומים.

4. הליך ביצוע רישום התוכנות

4.1 בקשה לרישום תוכנה לניהול מערכת חשבונות (תוספת 1) תשלח אל :

לשכת סגן נציב מס הכנסה לניהול ספרים
נציבות מס הכנסה
רח' כנפי נשרים 5 (גבעת שאול)
ת.ד 1170 ירושלים 91010

פרטי הבקשה יוזנו לשאילתא MODI.

4.2 עותק התוכנה בשלה הוגשה בקשת רישום כאמור בסעיף 4.1 לעיל, וספרות הדרכה מקצועית יישלחו לכתובת הבאה :

צוות ביקורת מערכות מידע ממוחשבות
סמילנקי 6, נתניה
מיקוד : 42432

צוות ביקורת מערכות מידע ממוחשבות יעדכן את דבר קבלת התוכנה ומילוי הדרישות בשאילתא MODI .
רק עם תום בדיקת מילוי הדרישות, תשלח תעודת רישום למבקש.

ב ב ר כ ה,

נציבות מס הכנסה ומיסוי מקרקעין

”מערכת חשבונות” -

ספרי חשבון ותיעוד אשר נישום חייב לנהל לפי הוראות אלה, ואם ספרים ותיעוד כאמור מנוהלים באמצעות מחשב, ובלבד והם מערכת חשבונות ממוחשבת.

”מערכת חשבונות ממוחשבת” -

מערכת חשבונות, או חלק ממנה, המנוהלת באמצעות מחשב בהתאם לכללים שנקבעו בנספח ה' שבסעיף 36, לרבות תוכנה, טבלאות עזר ואמצעי אחסון ממוחשבים ולמעט קובץ זמני ולגבי מערכת חשבונות המנוהלת באמצעות תוכנה החייבת ברישום במרשם התוכנות לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת כאמור בנספח ה' שבסעיף 36 – ובלבד שנרשמה על ידי הנציב; ביטל הנציב רישומה של תוכנה כאמור בסעיף (ג)4) בנספח ה' האמור (להלן – ביטול הרישום), יראו בה מערכת חשבונות ממוחשבת לגבי לקוחות שרכשו את התוכנה לפני ביטול הרישום, למשך תקופה שלא תעלה על שישה חודשים לאחר ביטול הרישום.

נספח ה**כללים לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת**

- (ג) (1) הנציב ינהל מרשם תוכנות לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת המיועדות למכירה או להשכרה (להלן – המרשם);
- (2) המבקש למכור תוכנה לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת יגיש בקשה לנציב כמתואר בתוספת 1 שאליה יצרף עותק של התוכנה בצירוף ספרות הדרכה מקצועית לשימוש בתוכנה, כל חומרה הנמכרת עם התוכנה לניהול חשבונות שלא ניתן להפעיל את התוכנה בלעדיה, כל תוכנה מיוחדת אחרת להפעלת התוכנה וכן כל מסמך, ציוד או מידע שידרוש הנציב לצורך בדיקת התוכנה; לעניין נספח זה, לא יראו כאותה תוכנה את התוכנה שנערכו בה שינויים, למעט עדכוני סכומים על פי כל תיקון להוראות אלו.
- (3) הנציב ירשום תוכנה במרשם וישלח למבקש תעודת רישום, לאחר ששוכנע כי התקיימו הדרישות כאמור בפסקה (2); רישום כאמור יהא תקף עד תום שלוש שנות מס מהמועד שהופקה בו תעודת הרישום.
- (4) הנציב יימנע מרישום תוכנה או יבטל רישומה, אם לדעתו קיים ספק סביר לגבי עמידתה בדרישות הוראות אלה.
- (ד) פקיד השומה יהא רשאי להשתמש לצורך ביצוע הוראות הפקודה, בתוכנה, בחומרה ובכל ציוד שהומצא לנציב במצורף לבקשה כאמור בסעיף (ג)2);
- (ה) נוסף על האמור בכל דין, ינהל המבקש ספר כרוך של לקוחות שיכלול רשימה של רוכשי התוכנה ושוכריה (להלן – לקוחות), הכוללת, לגבי כל לקוח, שם, כתובת עסק, מספר הרישום כעוסק על פי חוק מע"מ ומספר הטלפון.

תוספת 1

בקשה לרישום תוכנה לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת לתוכנה _____ למהדורה _____ .

בהתאם לנספח ה' שבסעיף 36 להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ג-1973, מוגשת בזה בקשתנו לרישום תוכנה לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת (להלן – התוכנה).

1. פרטי המבקשים

שם _____
 כתובת _____ מיקוד _____
 מס' הטלפון _____ מס' פקס _____
 מס' העוסק לצורך מע"מ _____
 מס' התיק במס _____
 הכנסה _____
 שם _____
 האחראי _____

2. זיהוי התוכנה

השם המסחרי של התוכנה _____ מהדורה _____

3. תיאור כללי של התוכנה

4. מספר לקוחות

מספר לקוחות המבקש (כאמור בסעיף (ה) לנספח ה') ליום הגשת הבקשה _____ .

5. הצהרה

אנו מצהירים כי:

- א. כל הפרטים דלעיל נכונים ומדויקים;
- ב. התוכנה עונה על דרישות הוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות) (מס' 2) התשל"ג-1973 (להלן – ההוראות) ובפרט ההוראות המתייחסות למערכת חשבונות ממוחשבת;
- ג. ידוע לנו כי אין ברישום התוכנה כדי להוות אישור לגבי ביצועיה והתאמתה להוראות;
- ד. ידוע לנו כי פקיד השומה רשאי להשתמש בתוכנה, בחומרה ובכל ציוד שהמצאנו לנציב במסגרת בקשה זו לצורך ביצוע הוראות הפקודה;

6. התחייבות
אנו מתחייבים:
- א. לנקוט כל צעד הדרוש לעדכון התוכנה בעתיד ולהתאמתה לכל שינוי שיחול בהוראות או לכל דרישה של הנציב שמטרתה מניעת שימוש בלתי נאות בתוכנה המאפשר הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה;
 - ב. לידע את לקוחותינו על השינויים שחלו בהוראות ולבצע עדכון לתוכנה הנמצאת בשימוש קודם לתחילת השינוי והעדכון;
 - ג. להימנע ממכירה, מהשכרה, מהפצה או משימוש בתוכנה אם לא נרשמה תוכנה או אם בוטל רישומה;
 - ד. להודיע לכל לקוח על ביטול הרישום מיד עם הביטול כאמור;
 - ה. לצרף לכל לקוח במועד מכירת התוכנה או השכרתה, העתק של תעודת רישום התוכנה שבתוקף;
7. מצורפים בזה עותק של התוכנה בצירוף ספרות הדרכה מקצועית לשימוש בתוכנה וכן כל חומרה הנמכרת ביחד עם התוכנה שלא ניתן להפעיל את התוכנה בלעדיה וכל תוכנה אחרת המיוחדת להפעלת התוכנה.

תאריך	שם החותם	תפקיד	חתימה
-------	----------	-------	-------

תוספת 2

תעודת הרישום מספר _____ .

1. הנני מאשר, כי התוכנה _____ מהדורה _____ נרשמה בהתאם לנספח ה' שבסעיף 36 להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ג-1973, כתוכנה לניהול מערכת חשבונות ממוחשבת.
2. אין ברישום התוכנה כדי לאשר את נכונות ביצועיה והתאמתה להוראות לניהול פנקסי חשבונות.
3. תוקף תעודת הרישום מיום _____ ועד יום _____ .

חתימה	תאריך
-------	-------